

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/213/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613200370
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613200370.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu Slovenská kancelária poisťovateľov, Trnavská cesta 82, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava proti žalovanej G. F., nar. X.X.XXXX, bytom G. XXX/X, Z., zastúpenej M. A., bytom B., T. T. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobcu Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, Bratislava, o zaplatenie 2.496,97 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 20.5.2014, č. k. 4C/46/2013-216 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Vec právne posúdil v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Zb. v znení neskorších predpisov. Mal za preukázané, že žalovaná svoje osobné motorové vozidlo pri kúpe poistila hneď v ten istý deň u vedľajšieho účastníka, keď uzatvorila dňa 12.2.2011 poistnú zmluvu - povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou daného motorového vozidla. Zároveň zaplatila ročné poistné 179,- Eur. Bola jej vydaná poistná zmluva, vrátane zelenej karty, keď na základe týchto listín bolo motorové vozidlo žalovanej prihlásené do evidencie na Dopravnom inšpektoráte Policajného zboru. Stav plnenia z garančného poistného fondu žalobcu bol preukázaný, toto medzi účastníkmi nebolo sporné a taktiež bolo preukázané nahlásenie poistnej udalosti žalovanou, keď k tejto poistnej udalosti došlo 28.9.2011. Súd prvého stupňa uzavrel, že nárok žalobcu na zaplatenie toho čo plnil on z poistného garančného fondu v zmysle § 11 ods. 12 spomínaného zákona, opodstatnený nie je. Súd prvého stupňa zdôraznil, že žalovaná poistnú zmluvu uzavrela v deň kúpy predmetného motorového vozidla priamo u predajcu cestou zástupcu poisťovne Wüstenrot, v tom čase ešte vozidlo bolo prihlásené v Komunálnej poisťovni pôvodným majiteľom. Žalovaná o tomto stave nemala vedomosť, tento stav musel byť známy poisťovni Wüstenrot, príp. jej zástupkyňi, a to najneskôr 12.2.2011, kedy táto uzatvorila poistnú zmluvu. Žalovaná zaplatila poistné, konala dobromyseľne a až do vzniku poistnej udalosti 28.9.2011 vedľajší účastník tento stav nenamietal. Až potom bol postup zo strany vedľajšieho účastníka taký, že začal tvrdiť, že poistná zmluva zanikla 11.2.2011 z dôvodu odstúpenia od zmluvy. Súd prvého stupňa zobral na zreteľ aj § 25 citovaného zákona, keď zdôraznil, že register zabezpečuje činnosť informačného strediska a je predpoklad, že zástupkyňa vedľajšieho účastníka, ak by tento stav preverila v registri, nemusela nastať daná skutočnosť, preto práve jej postupom došlo k tomu, že poistenie bolo uzatvorené v poisťovni Wüstenrot žalovanou, pričom pôvodný majiteľ vozidla toto mal ešte poistené v komunálnej poisťovni,

keď tento stav fakticky trval iba 4 dni. Žalovaná pri kúpe motorového vozidla nemala záujem vozidlo poistiť u dvoch poisťovateľov. Konala dobromyseľne, predmet sporu nastal až vznikom poistnej udalosti. Žalovaná stav predpokladaný § 11 ods. 12 citovaného zákona nevyvolala, avšak naplnila ust. 3 tohto zákona. Bolo povinnosťou zástupkyne vedľajšieho účastníka v registri informačného strediska zistiť údaje o motorovom vozidle a nenastal by daný stav, keď po 4 dni bolo motorové vozidlo poistené v dvoch poisťovniach. Žalovaná ako spotrebiteľ nemôže znášať z toho plynúci následok na náhradu plnenia titulom poistnej udalosti z garančného poistného fondu, keď išlo o nesprávny postup zástupcu poisťovne Wüstenrot. Žalovaná konala dobromyseľne, na návrh zástupcu vedľajšieho účastníka uzavrela poistnú zmluvu, nemala prístup do registra, a preto ani nemožno hovoriť o tom, že by svojim postupom mala záujem vozidlo poistiť u dvoch poisťovateľov. Žalobu ako nedôvodnú tak zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník vystupujúci na strane žalobcu, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené. Poukázal na ust. § 11 zákona č. 381/2001 v znení neskorších predpisov. Uvádza, že vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu nie je rozhodujúci postoj účastníkov, vrátane spoločnosti Komunálna poisťovňa, a.s., k tomuto úkonu, ale úkon je neplatný objektívne, pokiaľ nespĺňa zákonom prepísané podmienky. Vedľajší účastník pri dojednávani poistenia nemohol vedieť, či je pre motorové vozidlo platne uzavretá poistná zmluva v inej poisťovni. Zdôrazňuje, že otázka platnosti a zániku poistenia je vecou fakticity vyplývajúceho zo skutkového a právneho stavu, ktorá nemusí korešpondovať s údajmi v informačných systémoch poisťovne, preto nemohol mať vedľajší účastník v čase uzavretia zmluvy vedomosť o trvajúcim poistení so spoločnosťou Komunálna poisťovňa, a.s.. Žalovaná aj keď je spotrebiteľka nemôže byť zbavená povinnosti byť bdela vo vzťahu k svojim povinnostiam a právam. Žalovaná mala totožnú možnosť preverenia skutočnosti, či na ňou zakúpené motorové vozidlo nie je uzavreté poistenie zodpovednosti v inej poisťovni. V prípade zachovania elementárnej opatrnosti preverení na internetovej stránke žalobcu z jej strany pred uzatvorením zmluvy by k tejto situácii nedošlo. V tejto súvislosti je podľa vedľajšieho účastníka relevantný poukaz na § 2 zákona č. 1/1993 Zb.. Za diskriminačný možno podľa vedľajšieho účastníka považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť. Vzhľadom na skutočnosť, že všeobecné súdy sú pri svojom rozhodovaní viazané Ústavou SR, a teda aj princípmi v nej inkorporovanými, sú povinné pri svojej rozhodovacej činnosti postupovať tak, aby dochádzalo k naplneniu týchto princípov a rešpektovaniu ústavou garantovaných práv občanov. Zároveň poukázal aj na iné rozhodnutia súdov SR v totožnej problematike, ktorá bola predmetom aj daného konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka opodstatnené nie je.

Súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, o veci následne správne rozhodol a skutkové zistenia prvostupňového súdu majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Podľa § 3 ods. 1, 3 zákona č. 381/2001 Zb. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom v znení platnom k 12.2.2011, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten kto je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

Osoba, na ktorú sa vzťahuje povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu podľa ods. 1, je povinná uzavrieť poistnú zmluvu najneskôr v deň prvého použitia motorového vozidla. Osoba, na ktorú vzťahuje povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu, podľa ods. 2 je povinná takúto poistnú zmluvu uzavrieť podľa § 16 pri vstupe cudzozemského motorového vozidla na území Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona, poistenie zodpovednosti okrem dôvodov ustanovených osobitným predpisom zaniká aj zápisom prevodu držby motorového vozidla na inú osobu v evidencii vozidiel.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný po uzavretí poisťnej zmluvy vydať poisťníkovi bez zbytočného odkladu potvrdenie o poistení zodpovednosti a zelenú kartu; na tento účel je poisťovateľ povinný zabezpečiť, aby potvrdenie o poistení zodpovednosti obsahovalo ochranný prvok. Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Národná banka Slovenska, ustanoví náležitosti potvrdenia o poistení zodpovednosti. Poisťovateľ je povinný zabezpečiť evidenciu o vydaných potvrdeniach o poistení zodpovednosti.

Podľa § 11 ods. 3 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu písomne oznamovať kancelárii údaje o vzniku, zmene a zániku poistenia zodpovednosti a o poisťných zmluvách, ktoré uzavrel, vrátane údajov podľa § 25 ods. 2 písm. a/, b/. Poisťník je povinný poskytovať poisťovateľovi údaje podľa § 25 ods. 2 písm. a/, b/ a ich zmeny. Poisťovateľ je povinný overiť si údaje o motorovom vozidle evidované kanceláriou.

Podľa § 11 ods. 12 citovaného zákona, poisťnú zmluvu na to isté poistné obdobie nemožno uzavrieť u iného poisťovateľa.

Podľa § 25 ods. 1 citovaného zákona, kancelária na účely zabezpečenia činnosti informačného strediska vedie register, ktorý obsahuje údaje o poistení zodpovednosti podľa § 11, údaje o poisťných udalostiach, na ktorých malo účasť motorové vozidlo a údaje z centrálnej evidencie vozidiel a z evidencie dopravných nehôd v elektronickej forme. Tieto údaje kancelárii poskytujú poisťovatelia a príslušný štátny orgán. Údaje z registra v rozsahu podľa ods. 2, kancelária poskytuje poisťovateľom, vrátane kancelárii poisťovateľov a subjektov zodpovedných za náhradu škody v cudzích štátoch na účely prešetrovania potrebného na zistenia rozsahu povinností poskytnúť poistné plnenie a poskytnutia poistného plnenia. V týchto prípadoch kancelária poskytuje údaje bez predchádzajúceho súhlasu a informovania osoby, ktorej sa informácia týka.

Podľa § 25 ods. 4 citovaného zákona, kancelária poskytuje centrálnej evidencii vozidiel údaje o trvaní poistenia zodpovednosti.

Z obsahu spisu je zrejmé, že dňa 9.2.2011 žalovaná ako kupujúca uzatvorila s predávajúcim - spoločnosťou AUTOCENTRUM AAA AUTO, a.s., so sídlom v Bratislave, kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol predaj ojazdeného osobného motorového zn. Audi rok výroby 1994, číslo karosérie: J., za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 1.199,00 Eur. Žalovaná zaplatila kúpnu cenu za odpredávané motorové vozidlo dňa 12.2.2011. Motorové vozidlo prevzala a v súvislosti s kúpou daného osobného motorového vozidla ihneď dňa 12.2.2011 v prevádzke predávajúceho uzatvorila s Wüstenrot, poisťovňou (vedľajší účastník v tomto konaní), poisťnú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaná uhradila stanovené ročné poistné za poistenie v sume 179,- Eur, následne jej dňa 18.2.2012 bola zaslaná uzatvorená poistná zmluva, ako aj medzinárodná automobilová poisťovacia karta platná na obdobie 1 roka od 12.2.2011 do 11.2.2012. Na tom základe bolo predmetné motorové vozidlo prihlásené do evidencie príslušného dopravného inšpektorátu policajného zboru.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že dňa 8.9.2011 žalovaná ako vodička predmetným motorovým vozidlom v dôsledku dopravnej nehody spôsobila škodu na inom motorovom vozidle, keď ku škodovej udalosti došlo v Španielskom kráľovstve. Argumentácia žalobcu, že k predmetnému motorovému vozidlu nebolo k dátumu dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle § 3 ods. 1 citovaného zákona, opodstatnená nie je. Poisťnú zmluvu uzatvorila žalovaná s vedľajším účastníkom dňa 12.2.2011 so začiatkom poistenia od 11:40 hod. s dohodnutým spôsobom platenia poistného v sume 179,- Eur ročne, keď toto poistné žalovaná uhradila v deň uzatvorenia poisťnej zmluvy.

Až po vzniku škodovej udalosti v septembri 2011 vedľajší účastník začal tvrdiť, že poistná zmluva zanikla 11.2.2011 z dôvodu odstúpenia od zmluvy (v konaní ďalej nepreukázané) a listom z 27.9.2011 žalovanej oznámil, že táto poistná zmluva bola uzatvorená počas platnosti poisťnej zmluvy v inej poisťovni na to isté motorové vozidlo a z toho dôvodu má byť neplatná od počiatku.

Žalovaná kupovala ojazdené motorové vozidlo a podľa správy Komunálnej poisťovne, a.s., Bratislava (č. I. 143), jeho predchádzajúci držiteľ A. D., mal uzatvorené poistenie s účinnosťou od 1.1.2011 do 16.2.2011, keď dôvodom zániku poistenia bola zmena držiteľa vozidla.

Novelou Zákona o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom vykonanou zákonom č. 188/2006 s účinnosťou od 13.4.2006, mal zákonodarca na zreteli, aby poisťník počas poistného obdobia mohol byť poistený len u jedného poisťovateľa. Bolo potrebné zabrániť prípadom nežiaduceho viacnásobného poistenia, keď prevádzateľ vozidla je poistený naraz po to isté poistné obdobie u dvoch, či viacerých poisťovateľov, hoci poistné plnenie za neho môže vyplatiť len jeden z nich. O takúto situáciu však v prejednávanej veci nejde. Ako súd prvého stupňa správne zdôraznil, žalovaná pri kúpe motorového vozidla v zmysle § 3 ods. 1 Zákona o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom, uzatvorila s vedľajším účastníkom zmluvu o povinnom poistení, zaplatila stanovené ročné poistné a na tom základe bola vykonaná aj zmena držiteľa motorového vozidla v evidencii príslušného Dopravného inšpektorátu. Skutočnosť, že do 16.2.2011 (do doby zmeny držiteľa vozidla), mal predchádzajúci vlastník uzatvorené povinné zmluvné poistenie u iného poisťovateľa, nemôže byť hodnotená v neprospech žalovanej, ktorá nepochybne konala v dobrej viere a postupovala tak, ako to ukladá spomínané ust. § 3 ods. 1 citovaného zákona. Je pritom zrejmé, že predchádzajúce poistenie motorového vozidla zaniklo v dôsledku zmeny držiteľa vozidla, keďže novým vlastníkom sa stala žalovaná, nebolo úmyslom predchádzajúceho držiteľa motorového vozidla, ako ani žalovanej na to isté obdobie uzavrieť poistnú zmluvu u viacerých poisťovateľov, tak ako to predpokladá § 11 ods. 12 citovaného zákona a napokon v dobe škodovej udalosti (september 2011) už rozhodne nemožno konštatovať existenciu viacerých poistných zmlúv v tom istom období u iných poisťovateľov v prípade totožného motorového vozidla. Napokon ako správne uvádza aj prvostupňový súd, bol to práve vedľajší účastník, ktorý pri uzatváraní poistnej zmluvy mal možnosť údaje o motorovom vozidle, držiteľovi motorového vozidla, vlastníkovi motorového vozidla, poistení zodpovednosti a o poistných udalostiach zistiť z obsahu registra (§ 25 citovaného zákona), keď tieto údaje kancelária poskytuje jednotlivým poisťovateľom.

Súd prvého stupňa tak správne rozhodol o zamietnutí žaloby a odvolací súd so zreteľom na uvádzané dôvody rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie prípustné.